

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการศึกษาแบบภาวะผู้นำ ศึกษาระดับการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแบบภาวะผู้นำ และเปรียบเทียบการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอรายงานการวิจัย

ระยะที่ 2 การดำเนินการวิจัยเชิงพรรณนา เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สูงสุดของผู้บริหารสถานศึกษาตามแบบภาวะผู้นำ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอรายงานการวิจัย

ระยะที่ 1 การดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 435 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรทาโร ยามานะ (ยุทธ ไกยวรรณ, 2546 : 105) ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 หรือ .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง 208 คนจากนั้นทำการแบ่งตามสัดส่วนในแต่ละขนาดสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 58 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 70 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 80 คน และทำการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับสลาก

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ ที่	สำนักงาน เขต	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน					
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
		ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
1	พระนครศรีอยุธยา	9	4	2	1	-	-
2	ปทุมธานี	3	1	1	1	-	-
3	สัมพันธวงศ์	3	1	-	-	-	-
4	ดุสิต	4	2	1	1	4	2
5	บางรัก	5	2	-	-	-	-
6	ปทุมวัน	2	1	4	2	2	1
7	สาทร	1	1	1	1	-	-
8	วัฒนา	-	-	6	3	2	1
9	พญาไท	-	-	-	-	1	1
10	ห้วยขวาง	-	-	1	1	2	1
11	จตุจักร	-	-	2	1	5	2
12	บางซื่อ	-	-	3	1	4	2
13	ราชเทวี	-	-	2	1	2	1
14	ดินแดง	-	-	-	-	3	1

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	สำนักงาน เขต	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน					
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
		ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
15	ชานนาวา	-	-	3	1	3	1
16	พระโขนง	-	-	2	1	2	1
17	บางคอแหลม	2	1	2	1	3	1
18	คลองเตย	-	-	2	1	2	1
19	บางนา	-	-	2	1	5	2
20	ธนบุรี	10	5	5	2	2	1
21	คลองสาน	3	1	-	-	4	2
22	บางกอกใหญ่	3	1	1	1	2	1
23	บางกอกน้อย	10	5	4	2	1	1
24	บางพลัด	2	1	9	4	-	-
25	ภาษีเจริญ	5	2	5	2	3	1
26	ราษฎร์บูรณะ	-	-	4	2	2	1
27	จอมทอง	-	-	3	1	8	4
28	บางเขน	-	-	1	1	4	2
29	ดอนเมือง	-	-	1	1	5	2
30	ลาดพร้าว	-	-	3	1	3	1
31	หลักสี่	-	-	2	1	4	2
32	สายไหม	-	-	3	1	6	3
33	บางกะปิ	1	1	5	2	5	2
34	บึงกุ่ม	-	-	1	1	7	4
35	สวนหลวง	-	-	5	2	3	1
36	คันนายาว	-	-	-	-	2	1

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	สำนักงาน เขต	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน					
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
		ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
37	สะพานสูง	1	1	3	1	2	1
38	วังทองหลาง	-	-	3	1	-	-
39	หนองจอก	25	12	5	2	6	3
40	คลองสามวา	5	2	5	2	8	4
41	มีนบุรี	1	1	9	4	3	1
42	ลาดกระบัง	6	3	7	4	7	4
43	ประเวศ	4	2	7	4	5	2
44	ตลิ่งชัน	9	4	6	3	1	1
45	หนองแขม	-	-	1	1	5	2
46	บางแค	1	1	2	1	9	5
47	ทวีวัฒนา	1	1	2	1	3	1
48	บางขุนเทียน	3	1	3	1	10	6
49	ทุ่งครุ	1	1	3	1	4	2
50	บางบอน	-	-	5	2	3	1
	รวม	120	58	148	70	167	80

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาประเมินตนเองในเรื่องแบบภาวะผู้นำ 2 แบบ คือ แบบภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ และแบบภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน โดยใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำของ เบส (Bass.) แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเองและผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวน 40 ข้อ วัดระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ 4 ด้าน คือ

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
2. การสร้างแรงบันดาลใจ
3. การกระตุ้นทางปัญญา
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน 3 ด้านคือ

1. การให้รางวัลตามสถานการณ์
2. การบริหารแบบวางเฉยเชิงรุก
3. การบริหารแบบวางเฉยเชิงรับ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับแสดงถึงพฤติกรรมตามแบบภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพและแบบแลกเปลี่ยนที่ผู้บริหารสถานศึกษาทำอยู่ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ระดับใดระดับหนึ่ง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาประเมินตนเอง เกี่ยวกับระดับการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ เซ็งกี (Senge, 1999:6) 5 ด้าน ได้แก่

1. บุคคลที่รอบรู้
2. รูปแบบวิธีความคิด
3. การมีวิสัยทัศน์ร่วม
4. การเรียนรู้เป็นทีม
5. การคิดอย่างเป็นระบบ

จำนวนด้านละ 8 ข้อ รวมจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating scale) แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ระดับใดระดับหนึ่ง

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินตนเองเกี่ยวกับระดับการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และแบบภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพและแบบแลกเปลี่ยนของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ศึกษาตำรา เอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์กรแห่งการเรียนรู้และแบบภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพและแบบภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน กำหนดขนาดของสถานศึกษา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

3. เขียนนิยามสิ่งที่ต้องการวัด และเนื้อหาที่จะใช้ในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถาม

4.1 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น ประวัติ การศึกษา อายุ เพศ ประสบการณ์การทำงาน

4.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ มี 4 ด้านและภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนมี 3 ด้าน ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4.3 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5. นำแบบสอบถามเสนอประธานและกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องตามโครงสร้างเนื้อหาและการใช้ภาษา นำมาแก้ไขการใช้สำนวนภาษา ตลอดจนสาระสำคัญของเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและนิยามศัพท์

6. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 5 ท่าน ช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ สำหรับรายละเอียดที่ให้ตรวจ ได้แก่ ตรวจสอบความชัดเจนและความครอบคลุมนิยาม ตัวแปร ตรวจสอบการวัดตามนิยาม ความชัดเจนของภาษา และความเหมาะสมของมาตรวัด (Scale) ของข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

ให้ตอบ 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความของคำถามถูกต้อง สอดคล้อง ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้ตอบ 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อความของคำถามถูกต้อง สอดคล้อง ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้ตอบ -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความของคำถามไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

สำหรับข้อคำถามที่มี IOC เท่ากับ .50 หรือสูงกว่าจึงถือว่าใช้ได้ ถ้าไม่ถึง .50 ก็แก้ไขปรับปรุงใหม่ ซึ่งปรากฏว่าได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .50-1.00 ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 ข้อ ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .50-1.00 จำนวน 38 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-13 และข้อ 15-39 ข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ข้อ 14 และ 40

แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับระดับการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 ข้อ ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .50-1.00 จำนวน 40 ข้อ

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try – out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจภาษา คำชี้แจงต่าง ๆ ของแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามแต่ละข้อ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับคะแนนรวม (Item to total correlation) แล้วเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นอย่างน้อย นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้แก่ แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มี 2 แบบ ได้แก่แบบสอบถามภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ ได้ค่าความเชื่อมั่น .93 แบบสอบถามภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนได้ค่าความเชื่อมั่น .77 แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม การพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวม .96

8. นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข เป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ไปติดต่อขออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 208 ชุด ทางไปรษณีย์ โดยได้แนบซองเปล่าพร้อมติดแสตมป์จำหน่ายซองถึงตนเองไว้เรียบร้อยแล้ว

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 208 ชุด

การวิเคราะห์และจัดกระทำข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์ได้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์และจัดกระทำข้อมูล โดยใส่รหัสแบบสอบถามและให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่กำหนด และพิมพ์ข้อมูลเข้าเพิ่มข้อมูลคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS โดยมีรายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผลข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำ มี 2 แบบ คือ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพมี 4 ด้าน และภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนมี 3 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีคำตอบ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	ระดับพฤติกรรมมากที่สุด	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษาทำตลอดเวลา
4	ระดับพฤติกรรมมาก	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษาทำบ่อย
3	ระดับพฤติกรรมปานกลาง	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษาทำค่อนข้างบ่อย
2	ระดับพฤติกรรมน้อย	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษาทำบางครั้ง
1	ระดับพฤติกรรมน้อยที่สุด	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษาทำนาน ๆ ครั้ง

โดยภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ คิดคะแนนรวมจากข้อ 1 – 20 และภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนคิดคะแนนรวมจากข้อ 21 – 40

การแปลผล

การแปลความหมายของคะแนน นำคะแนนรวมของภาวะผู้นำแต่ละแบบไปหาค่าเฉลี่ยการแปลค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำแต่ละแบบเป็นดังนี้ (อภิกันยา วัชรสกุลย์, 2538 : 63)

4.50-5.00	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำแบบนั้นในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำแบบนั้นในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำแบบนั้นในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำแบบนั้นในระดับน้อย
1.00 -1.49	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำแบบนั้นในระดับน้อยที่สุด

การกำหนดว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำแบบใด ใช้การพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำแต่ละแบบ ถ้าค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำแบบใดสูงกว่า ก็พิจารณาได้ว่าเป็นภาวะผู้นำแบบนั้น (อภิรักษ์ยา วัชรสกุณี, 2538 : 63) กรณีหากค่าเฉลี่ยของแบบภาวะผู้นำทั้ง 2 แบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ผู้วิจัยก็พิจารณาว่าเป็นภาวะผู้นำแบบทั้งสองแบบ คือ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพและแลกเปลี่ยน

2. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะเป็น มาตรฐานประมาณค่า มีคำตอบ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	ระดับการพัฒนามากที่สุด	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ร้อยละ 81 – 100
4	ระดับการพัฒนามาก	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ร้อยละ 61 – 80
3	ระดับการพัฒนานปานกลาง	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ร้อยละ 41 – 60
2	ระดับการพัฒนาน้อย	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ร้อยละ 21 - 40
1	ระดับการพัฒนาน้อยที่สุด	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ร้อยละ 1 – 20

การแปลผล

การแปลผลพิจารณาจากผลรวมของคะแนนระดับการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยนำคะแนนรวมไปหาค่าเฉลี่ย

การแปลค่าเฉลี่ยของการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นดังนี้ (สมคิด ชุมนุมพร, 2549 : 67)

4.50-5.00	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

- 1.50-2.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาสถานศึกษา
เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อย
- 1.00 -1.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาสถานศึกษา
เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 1.1 ค่าความถี่
- 1.2 ค่าร้อยละ
- 1.3 ค่าเฉลี่ย
- 1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha - Coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐานผู้บริหารสถานศึกษาตามแบบภาวะผู้นำในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้สถิติทดสอบ F โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

ระยะที่ 2 การดำเนินการวิจัยเชิงพรรณนา

การศึกษาในส่วนนี้เป็นการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลในระดับลึกที่มีความสมบูรณ์มากขึ้น และเป็นการตรวจสอบข้อมูลเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551 จำนวน 435 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบสอบถามที่ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินตนเองตามแบบภาวะผู้นำของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และมีค่าเฉลี่ยการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สูงสุด ของแบบสอบถาม ตอนที่ 3

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองตามวิธีการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อจะได้สัมผัสข้อมูลด้วยตนเอง และอาศัยเครื่องมือที่ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เทปบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป แนวนคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาโดยเป็นแบบปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเข้าสู่สนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ได้คัดเลือกสถานศึกษาที่เป็นกรณีศึกษา ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ไปติดต่อขออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมาณ 4 สัปดาห์ ทั้งนี้ได้แจ้งวัตถุประสงค์ในการวิจัยว่าผู้วิจัยต้องการศึกษาแนวทาง ในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งชี้แจงขั้นตอนและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนในการเก็บข้อมูล ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการแนะนำตัว

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....อาชีพ.....

ตำแหน่งปัจจุบัน รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร กำลังศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา กำลังทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแบบภาวะผู้นำในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 2 เป็นระยะแรกการสู่ภาคสนาม ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการ ศึกษาเอกสาร สังเกต และ สัมภาษณ์

3.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล

3.2.1 การศึกษาเอกสาร ได้แก่ สารสนเทศของโรงเรียน แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการประจำปี เกียรติบัตร รางวัลชนะเลิศการประกวดต่าง ๆ สถิตินักเรียน สมุดลงเวลาปฏิบัติราชการของครู คำสั่งโรงเรียน รายงานการประชุม วัสดุภัณฑ์โรงเรียน

3.2.2 การสังเกต สังเกตการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของนักเรียน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครู ครูกับนักเรียน สังเกต สีน้า กริยาการพูด

3.3.3 การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ทราบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแบบภาวะผู้นำ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแบบภาวะผู้นำในประเด็น ต่อไปนี้

- 4.1 แนวทางการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้เป็นบุคคลที่รอบรู้
- 4.2 แนวทางการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีรูปแบบวิธีความคิด
- 4.3 แนวทางการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน
- 4.4 แนวทางการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีการเรียนรู้เป็นทีม
- 4.5 แนวทางการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีการคิดอย่างเป็นระบบ

5. การตรวจสอบข้อมูล

ใช้วิธีการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร สังเกต และ สัมภาษณ์

6. การนำเสนอรายงานวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอด้วยวิธีพรรณนา